

Tirsdagen

den 18de October.

Den til Forsendelse
Kongelig allernaadigst

med Brevposterne
alene privilegerede

Narhuus Stifts-Tidende.

Udgives 4 Gange ugentlig af Overkrigscommissaire A. J. Elmquist. Redigeres af H. J. Elmquist, Cand. phil.

Fædrelandet.

Af den Kongl. Bekjendtgjørelse til Provindsialstænderne for Nørrejylland ang. Resultaterne af deres 1840 indgivne Andragender og Betænkninger, ere følgende de allernaadigst tagne Beslutninger, som have meest almindelig Interesse:

„Ved at indføre fuldstændig Offentlighed i Finantsbestyrelsen have Vi opfyldt de Ønsker, som vore Provindsialstænder have fremsat i deres to første Finantspetitioner; men saavidt der andrages paa, at toaarsige Budgetter maatte forelægges Stænderne til Betænkning inden de Approberedes, da have Vi fundet, at Saadant vilde medføre betydelige Uanskeligheder og forsinke Budgettets Affattelse. Og da de Best. Vi afgive ang. Statsudgifterne ikke kunne indbefattes under Benævnelsen af Love, men alene indeholde Forskrifter for Vore Collegier og Embedsmand i Henseende til Bestyrelsen af de dem vedt. Indtægter og Udgifter, og da saadanne alm. Forskrifter endnu mindre kunne siges at have en Forandring i Undersaatternes Eiendoms- eller personlige Rettigheder eller i Skatterne og de offentlige Byrder til Gjenstand, naar ingen Forøgelse i Skattebyrderne ved dem foranlediges eller tilsigtes, gaae hine Andragender ogsaa udenfor Stændernes lovbestemte Virkefærd. Det Gode, som Stænderne have tilsiget ved dem. Andragender, vil i det Væsentlige kunne opnaaes ved de Best., der indeholdes i V. Rescript til Finantsd. 11 Apr. 1841 ang. Normalregl. og Budget. f. 1841; thi naar de aarl. Budgetter saavelsom Overf. over hvad Indt. og Udg. hvert Aar have beløbet sig til, ved Trykken bekjendtgjøres, saaledes som allerede skeet er, ville St. derover have fuld Leilighed til at Rætte sig en grundig Kundskab om Statens Finantsforfatning i alle dens Dele, og at fremkomme med alle de Forslag til virkelig helbringende Forandringer, som de troe at burde fremsætte, efter som Normalregl. og Budget. Approb. ingentunde udelukker en yderligere Redfættelse af Udgifterne, naar en saadan kan bestaae med Statens sande Liv, ligesom man ogsaa af de aarlige Beretninger vil erholde Kundskab om de virkelige Indtægter og Udgifter, som have fundet Sted i hvert Aar, saavelsom, saafremt der i Aarets Løb maatte have fundet nogen Afvigelse Sted, da ogsaa om Grundene, der have foranlediget samme. — Forsaavidt Vore troe Provindsialstænder i deres indgivne Petition angaaende Forandringer i Stænderinstitutionen have udhævet de hidtil adskillte Forsamlings Forening eller Forbindelse, da kunne Vi ligesaalidet nu som forhen bifalde en Forening af Stænderne. Derimod have Vi taget det under Overveelse, om ikke stænderste Comiteer, som paa Vor allerhøieste Befaling kunne afgive Betænkninger over Anliggender, der angaa flere Provindsier eller den hele Stat, kunne være at indføre som en hensigtsmæssig Udvikling af Provindsialstændernes Institution, og have Vi demyndiget Vor Commissarius til at meddele Oplysninger, som i saa Henseende maatte være fornødne, og foranledige en Ytring desangaaende af vore Stænder, for at der i saa Henseende kunde forelægges den næste Forsamling et Lovudkast. Iøvrigt have Vi ikke fundet os foranlediget til at foretage den af Stænderne foreslaaede Revision af Stænderanordningerne. —

Med Hensyn til den vedvarende Misbrug af Trykkefriheden, som viser sig i en Deel af den periodiske Presse, kunne Vi, efter noie Overveelse, ikke finde det stemmende med Vore Regentpligter, at indbringe de Lempelser i de om denne Frihed gjældende Anordninger, hvorpaa Vore troe Provindsialst. have andraget, uden dermed at forbinde andre Bestemmelser, der kunne tjene som Værn imod de foragede Misbrug, som under de nærværende Omstændigheder vilde være at befrygte af saadanne Lempelser. Da Vi nu paa den anden Side ugierner vilde, ved en paa Pressens nærværende Tilstand beregnet Lov, gjøre nogen yderligere Indskrænkning i Trykkefriheden, saalænge der endnu er Udsigter til, at dens skadelige Brug kan hemmes ved Hjælp af de nugjældende Love samt oplyste og velsindede Borgers Medvirkning, saa have Vi besluttet for Tiden at lade det beroe ved disse Love.“

Det har glædet os — siger „Dagen“ — af „Fædrelandets“ sidste Numer at erfare, at bemeldte Blad ganske deler vor Ansæelse om det Scandaleuse i den Opførelse, et halvt Dussin Mennesker viste i Theatret sidstafvigte Onsdag under Opførelsen af „Wilhelm Tell“. Det maa vel, naar man tager Forestillingsens Anledning i Betragtning (nemlig Hs. Majestæts Tilstedeværelse i Theatret), kaldes høist usømmeligt og ansees som et kraftigt Beviis for Rigtigheden af Heibergs ringe Mening om Publicums Selskabslyst, Sands og Tact, at Nogle, i tredje Act, af Hattens Nedkastelse toge Anledning til Bisfaldsytringer, der, hvis de ikke vare aldeles grundløse og taabelige, vel skulde manifestere en Glæde, som den der, under Frederik den Sjette, gav sig Luft ved Soldaternes Afsvæbning i „Den Stumme.“

Ved Utersløv Møllens Brand vare paa een Gang 7 Mennesker inde i det brændende Stuehuus for at redde. Een kom ud ligesom det brændende Tag faldt ned bagved ham; 3 maatte bane sig Vej gennem Ilden og springe ud af Vinduerne, og bleve saaledes forbrændte, at den Ene, Mølleren selv, døde efter flere Dages Piinsler; de to Andre leve endnu. Tre indebrændte, nemlig Møllersvendten, Møllerdrenge og Smeden, som boede ved Møllen, og deres næsten aldeles forfuldede Liig bleve først efter flere Timers Forløb trukne frem af de rygende Ruiner. Mølleren var gaaet fra Forstanden, inden han døde.

Om det bekjendte tredobbelte Mord i Sibye have vi nu følgende nærmere Details: „Det er under Sagens Behandling bleven oplyst, at Carl Larsen, tjenende hos en Huusmand i Vensløv, havde opfordret Dennes Søn til at være sig behjælpelig med at fravende Huusmand Niels Jørgensen paa Sibye Mark nogle Hundreddalerssejler, som han vidste at N. J. var i Besiddelse af. De bleve desaarfsag enige

stæderne valgte Deputerede: 8. Procur. Jespersen, 9. Justitsraad Gleischer, 10. Cancelliraad Funder, 11. Oberst Brock, 12. Apotheker Røster, 13. Cancelliraad Møller, 14. Rbm. Müller, 15. Olie-møller Schytte, 16. Overkrigsscommissair Dvigt, 17. Apoth. Dahlerup, 18. Kammerraad Tagaard, 19. Strøm-pesabr. Dalgas, 20. Rbm. Schou. E) De af Sæ-degaardseierne valgte Dep.: 21. Cancelliraad In-gerslev, 22. Ritm. Friis, 23. Kammerr. Schjøtt, 24. Auditeur Roulund, 25. Legationssecretair Hvas, 26. Propr. Winkel, 27. Kammerr. Lüttichau, 28. Justitsr. Foss, 29. Propr. Grønbeck, 30. Propr. Tang. F) Af de mindre Landeieendomsbesiddere valgte: 31. Procurator Juel, 32. Propr. v. Støcken, 33. Godsforv. Hjort, 34. Kammerr. Ravn, 35. Propr. Borberg, 36. Propr. Jensen, 37. Høiesteretsassessor Brun, 38. Krigsassessor Secher, 39. Propr. Vandborg, 40. Gaardeier Blach, 41. Gaardeier Ostenfeldt, 42. Justitsr. With, 43. Gram. juris Worm, 44. Inspecteur Bøker, 45. Propr. van Deurs, 46. Proprietair Bay, 47. Selveier Lydersen, 48. Gaard-mand Ole Kirk, 49. Justitsr. Fjellstrup, 50. Sogne-foged Jacobsen, 51. Kammerraad Wulff.

Allerede den første Discussion som blev ført i den jydsk Stænderforsamling har været meget interes-sant; den angik nemlig, om der skulde indgives nogen Adresse til Kongen eller ikke, samt om det kun skulde være en Takadresse, eller en Adresse, hvortil der tillige kunde knyttes visse Ønsker og Forhaabnin-ger. (Fra den roestildste Forsamling blev der aldeles ikke indsendt nogen Adresse.) Da Spørgsmaalet: „om Forsamlingen var findet at indgive en Adresse“ kom til Afstemning, blev det besvaret bekræftende med 36 St. mod 14, og da det i næste Røde besluttedes at nedsætte en Comitee, for at udarbejde en Adresse til H. M. Kongen, valgtes dertil: Kammerjunker Lüttichau (Vicepræsidenten) og Cancelliraad Fun-der, hver med 25 Stemmer, samt Justitsraad Gleis-cher med 19 St.

Under Discussionerne i forbeholdte Sag havde den kgl. Commissarius slutteliglyt ytret: „Dersom der i Adressen skulde optages Noget, som egentlig burde være Gjenstand for Petition, maa jeg begjære at være tilstede, hvortil jeg troer, at jeg i Stænderan-ordningen har en ubestridelig Ret. Det er høist ugjerne, at jeg vil benytte mig deraf, og jeg har den Tillid til Forsamlingen, at den ikke vil beslutte no-gen Adresse af et saadant Indhold, at jeg kunde behøve at gøre nogen Paastand i saa Henseende. Imidlertid maa jeg dog, da der fra enkelte Steder er fremskommet Ytringer, som kunde give nogen An-ledning til at antage det Modsatte, udbede mig, at en Afstrift eller et Aftryk af Udkastet til Adressen bliver mig meddeelt, for at jeg derefter kan bedømme, om jeg anseer det nødvendigt at være tilstede eller ikke.“

„De aristokratiske Tendentser — hedder det i Kan-ders Avis — ville i den jydsk Stænderforsamling blive forholdsvis svagt repræsenterede i Sammenlig-ning med den roestildste Forsamling. I denne mødte: 5 Grever, 2 Baroner og 12 andre Adels-mænd, medens Viborg Stænderforsamling kun indeholder 5 Adelsmænd, hvoraf Ingen hører til den høiere Adels.“

(Den Tale, hvormed den kongl. Commissarius aab-nede den jydsk Stænderforsamling, skal blive med-deelt i næste Avis.)

Skanderborg, den 12te Octbr. Stenen til Kong Frederik den Sjettes Mindeskotte er, ved en findrig Be-nyttelse af Kræfter, med saa Mennekehænders Hjælp bragt op paa Pladsen, og ligger nu der, hvor den skal tilhugges. Den er af en fortræffelig Benitet, men vil forðre et langsommeligt Arbeide ved Tilhugningen, da Massen er meget compact. Forskyllet, en for sig selv betydelig Kolos, staaer endnu tilbage at hente. Vasre-liefs og Busten ere beklitte hos Thorwaldsen, som har

paataget sig Modelleringen gratis. Udførelsen heraf so-regaaer i hans Bærktid ved den fordeeligst bekyndte Billedhugger Holbæk. Comiteen har deponeret 4000 R til denne vigtige Deel af Monumentet.

TranSPORTEN har, efter Egenbed, kostet Bygmester Møller 1000 R. Deficit er altsaa temmelig betydeligt. Comiteen var samlet i Mandags. Erstatning blev Hr. Møller aflaaet, med Tilføiende af, hvis Noget blev til-overs, der da rimeligvis kunde blive taget Hensyn til dette hans Tab. Det øvrige Arbeide ved Stenen, Reis-ningen osv., har Hr. Møller paataget sig for 2200 R. Det skal være tilendebragt i Slutningen af næste Som-mer, til hvilken Tid Forsendingerne fra Thorwaldsen, hvem Comiteen nylig har havt Brev fra, ville indtræffe med Fregatten. Over Stenen skal nu bygges et Huns med Raskelov og de øvrige nødvendige Bequemmelig-heder. Tre Trin skulle føre til Piedestalen.

Plainen paa Høien skal beplantes. Angaaende dette Anlæg er endnu Intet bestemt. Man venter en Gartner herud, for at han foreløbigt skal gjøre Udkast til Teg-ningen. (Meddeelt.)

Befordringer og Afgang. Under 14de ds. har Hs. M. allern. resolveret, at det hidtils. resid. Capel-lanie for Skovlænge, Sollested og Surreby M. paa Vol-land skal nedlægges og Sognekalder for de nævnte Me-nigheder deles saaledes, at Skovlænge og Surreby kom-me til at udgjøre eet Sognekald og Sollested ligeledes eet Sognekald. Til Sognepræst for sidstnævnte Soga har Hs. M. under f. D. allern. udnævnt hidtils. resid. Capellan for dem. Menigheder G. Kaalund. Cand. theol. W. Hansen er allern. tilforordnet Provst Bøysen i Slesvig til at understøtte Sidstnævnte i hans præstelige Forretninger under hans Deeltagelse i den slesv. Stæn-derfors. Kammerherre H. Reedtz er efter Ansøgn. i Raade entlediget fra hans Post som Secretair i Dep. f. de udenl. Sager. Agent Paap paa Ansøgn. i Raade entlediget fra sit Embede som Raadmænd i Rendsborg.

Vedige Embeder. Herredsfoged-Embedet i Hads og Ring Herreder under Aarhus Amt, med Forpligtelse for den Ansatte at tage Bopæl indenfor Jurisdictionen istedetfor i Aarhus. — Byfoged-Embedet i Hobro samt Herredsfoged-Embedet i Gislum og Rindø Herreder. — Byfoged-Embedet i Varde samt Herredsfoged-Embedet i Øster- og Vester-Herreder. (Opstaaende vacante 12. Oct.)

Rhyns. Børs-Cours den 14de Octbr.
Hamborg 2 M. — a vista 201. Species 200 = 12 R.
4 P.C. kgl. Obl. 101 a 101½. Nat. Bk. Obl. (4 Febr. 1820) — 4 P.C. uoplyselige Rigsbank-Obl. — Nationalbank-Actier 110 a 110½.

Bekjendtgørelser.

(Til Beneficte for Hr. Jørgensen.)

Onsdagen den 19de Octbr. opføres: „Skilles og mø-des“. Original Bauderville i 2 Afdelinger af H. G. Andersen. Første Afdeling: Spanierne i Odense. Anden Afdeling: Fem og tyve Aar derefter. Der-efter: „Kong Salomon og Jørgen Hattema-ger“. Bauderville i 1 Act af Heiberg.

P. J. Fitchen.

Efter Vedkommendes Begjæring afholdes Auction paa Hovedgaarden Rathlousdal Onsdagen den 26de dennes, Formiddag Kl. 10, over endel Udsætter-Kær, 6 a 8 gode Arbeidsheste, endel Avlsredskaber, en Messing-Lyskron, med meget Mere. Lysthavende inbbydes.

Hads & Ring Herreders Scontoir, den 17de Octbr. 1842. Nyholm, const.

Ifølge vedkommende Udlægshavers Begjæring bliver det Skomager Glavind tilhørende Sted N. 208, paa denne Byes Brodregade, bestaaende af 5 Sag 2-Etages Huus af Bindingsværk, med deri værende 3 Raskelovne, samt tilliggende Gaardsplads og Udhuus, stillede til 3de offentlig Auction, som afholdes:

Tirsdagen den 15de Novbr. d. A. } hver Dags Ef-
Tirsdagen den 29de f. M. og } termiddag Kl. 2.
Tirsdagen den 13de Decbr. d. A. }

De 2de første Auctioner afholdes paa Randers Raad-stue, men 3die Auction paa selve Stedet.

Denne Bekjendtgørelse stæer tillige til Panthavernes Efterretning, i Overeensstemmelse med Pl. af 22de April 1817.

Randers Auctionscontoir, den 5te Octbr. 1842.

G. A. Koefoed.